

Voortgangsrapportage 2025

DE KRACHT VAN SAMENWERKEN

Voorwoord

Nederland staat voor grote economische en geopolitieke uitdagingen. De noodzaak om technologisch onafhankelijker te worden, de druk om de industrie voor defensie en veiligheid op te schalen en structurele tekorten op de arbeidsmarkt vragen om regio's die kunnen leveren.

Twente is een regio die waarmaakt. Met sterke ecosystemen in chiptech, defensie en medtech en met technisch talent, levert Twente haar bijdrage aan innovatiekracht, economische veiligheid en strategische autonomie van Nederland en Europa. Dat is dankzij de hechte samenwerking tussen ondernemers, kennisinstellingen en overheden in de regio. Deze samenwerking heeft mandaat via onze gezamenlijke investeringsagenda de Agenda voor Twente 2023 – 2027 en geldt als goed voorbeeld voor andere regio's.

De groei van de regio staat onder druk door schaarste aan talent, ruimte en energie. Het hebben van voldoende talent is daarbij essentieel. Het aantrekken en behouden van talent hangt samen met woningbouw, bereikbaarheid en leefkwaliteit. Dit is bepalend voor het tempo waarin de regio zich kan ontwikkelen.

Twente Board geeft richting aan de sociaaleconomische ontwikkeling van Twente door te sturen op focus en samenhang. Twente moet kiezen voor technologieën waarin de regio internationaal onderscheidend is en voor sectoren waar bedrijven in de regio een sterke positie hebben en deze technologieën toepassen. Die keuzes bepalen waar Twente Board op inzet en waar publiek-private investeringen samenkomen.

Het merk Twente ondersteunt deze positie en vraagt om blijvende versterking om zichtbaar te maken waar de regio voor staat.

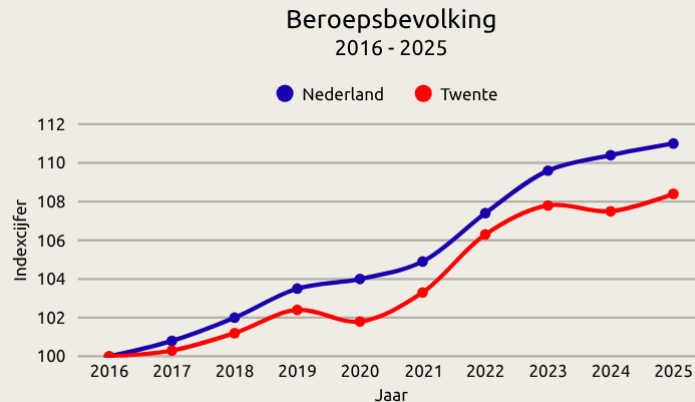
Deze rapportage over het jaar 2025 laat zien waar Twente staat, welke keuzes zijn gemaakt en waar verdere inzet nodig is om onze sterke positie uit te bouwen.

Ank Bijleveld – Schouten
Voorzitter Twente Board

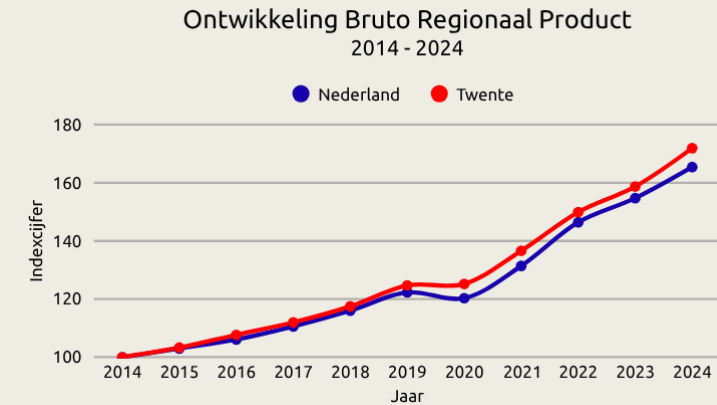
Regionale ontwikkeling

Twente ontwikkelt zich economisch positief en beweegt in hoofdlijnen mee met Nederland. Het Bruto Regionaal Product groeide tussen 2020 en 2024 met 37,4% tot € 33,9 miljard. De economie heeft zich daarmee duidelijk hersteld na de coronaperiode. De arbeidsproductiviteit in Twente groeit sneller dan landelijk, maar blijft met € 120.200,- per werknemer achter bij het nationale gemiddelde van € 133.800,-. Verdere productiviteitsgroei blijft daarmee een structureel aandachtspunt voor de regio.

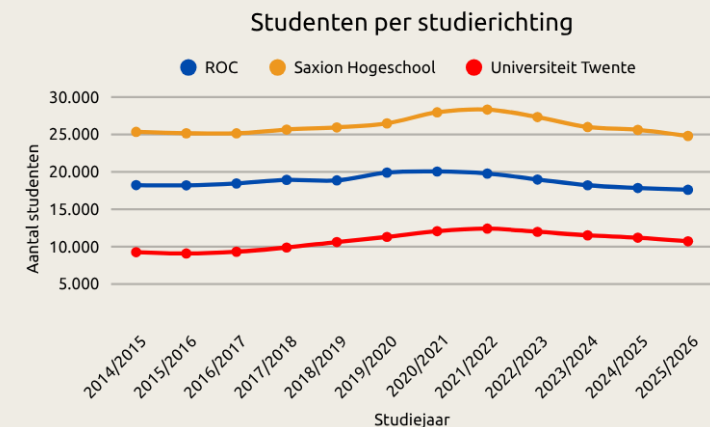

De talentbasis in Twente laat een gemengd beeld zien. Het aandeel hoogopgeleiden stijgt naar 38% in 2025, maar blijft onder het landelijk niveau van 43%. De beroepsbevolking groeit beperkt en herstelt na een lichte daling in 2024 naar 361.000 personen in 2025. Tegelijkertijd daalt de instroom in het onderwijs sinds 2021 bij ROC van Twente, Saxion Hogeschool en Universiteit Twente. Voldoende talent blijft een kritische randvoorwaarde voor de uitvoering van de Agenda voor Twente. Dat betekent dat we ook internationaal talent zullen moeten blijven verwelkomen en behouden voor de regio.

Bron: www.twenteindex.nl

De arbeidsmarkt in Twente is sterk, maar blijft krap. In 2024 telde Twente 352.410 werkzame personen, een groei van 4.100 ten opzichte van een jaar eerder. Deze groei blijft achter bij het landelijke tempo (1,2% regionaal versus 1,8% nationaal). De werkloosheid is laag (13.000 personen = 3,7% in 2025) en onderstreept de structurele krapte. Verdere economische ontwikkeling vraagt daarom nadrukkelijk om een talent strategie om gericht talent op alle niveaus aan te trekken naar en te behouden voor de regio, te investeren in de continue ontwikkeling en beter benutten van talent en het verhogen van de productiviteit.

Impact Agenda voor Twente

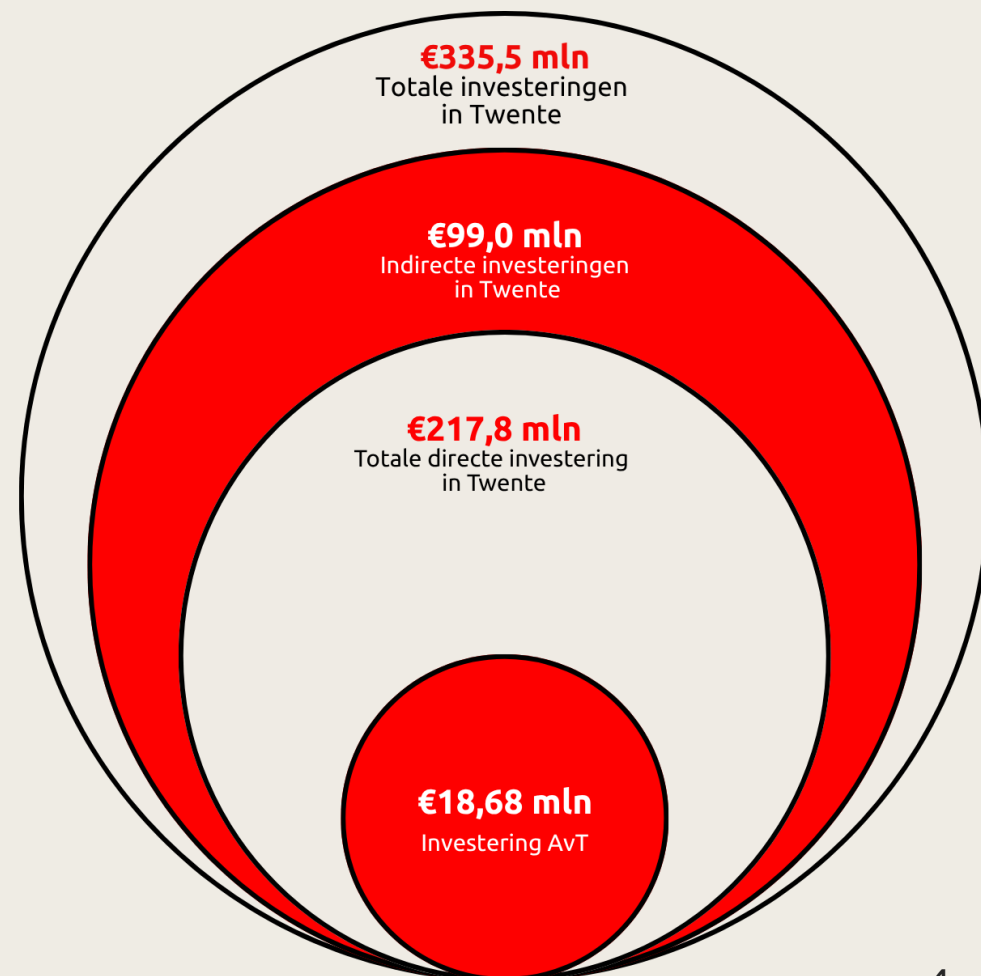
De programma's van Twente Board worden gefinancierd vanuit de regionale investeringsagenda, de Agenda voor Twente 2023 – 2027. Deze investering leidt tot andere publiek-private geldstromen om te investeren in Twente. Voorbeelden daarvan zijn de Regio Deal, het nationaal versterkingsplan microchip talent (Beethoven) en het Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR). Maar ook regionaal investeren het onderwijs, ondernemers, provincie Overijssel en overige publieke partijen in deze programma's en de uitvoering.

Van 2023 tot en met 2025 is vanuit de Agenda voor Twente € 18,7 miljoen ingezet. Daarmee is in totaal € 217,8 miljoen aan publiek-private middelen in de regio geïnvesteerd. Dat laat zien dat de bijdrage van de 14 Twentse gemeenten succesvol is. Want om zichtbaar te maken wat de Agenda voor Twente oplevert, is een multiplier van 8,5 afgesproken. Dit betekent dat elke euro die via Twente Board wordt ingezet, minimaal moet € 8,50 aan investeringen in de regio moet opleveren. Deze doelstelling wordt is 3 jaar uitvoering behaald. Dat betekent niet dat het werk af is, maar dat we verder moeten. Samenwerken aan de ontwikkeling loont.

Voor de directe multiplier kijken we naar projecten die vanaf 2023 zijn gestart en naar de toegezegde middelen aan deze projecten tot en met eind 2025. Deze totale directe investering in de regio van € 217,8 miljoen wordt gedeeld door de geïnvesteerde middelen uit de Agenda voor Twente. De totale directe investeringen zijn opgebouwd uit, Regio Deal II € 88,8 miljoen, Agenda voor Twente € 55,9 miljoen, de nationale programma's Beethoven € 72,0 miljoen en NPVR € 1,1 miljoen. Daarmee komt de directe multiplier op dit moment uit op 11,7 en ligt daarmee 37% boven de doelstelling.

Daarnaast volgen we ook de indirecte multiplier. Deze gaat over investeringen die volgen uit de samenwerking in ons regionale innovatie-ecosysteem en/of afgeleide zijn van programma's en projecten waar de Agenda voor Twente in investeert. Deze indirecte investeringen over de periode 2023- 2025 bedragen € 99,0 miljoen. Afgezet tegen €18,7 miljoen inzet vanuit de Agenda voor Twente, komt de indirecte multiplier uit op 5,3.

Multiplier Agenda voor Twente 2023-2025

Twente
Board

High tech,
low stress.
Twente.

Voortgang Programma's

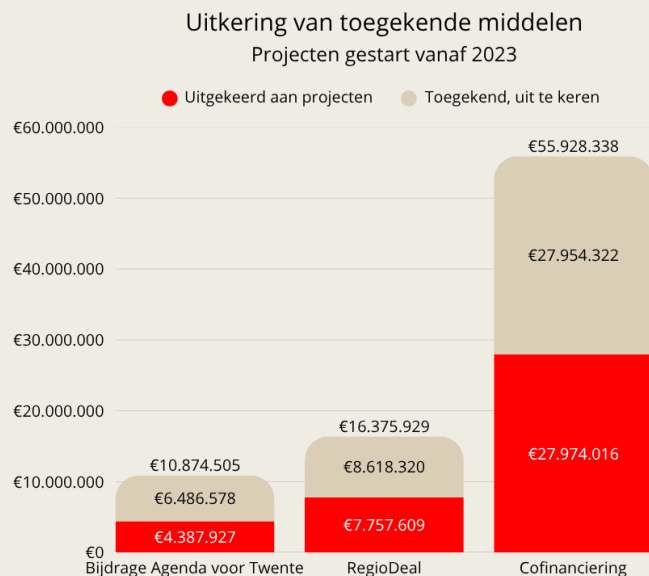
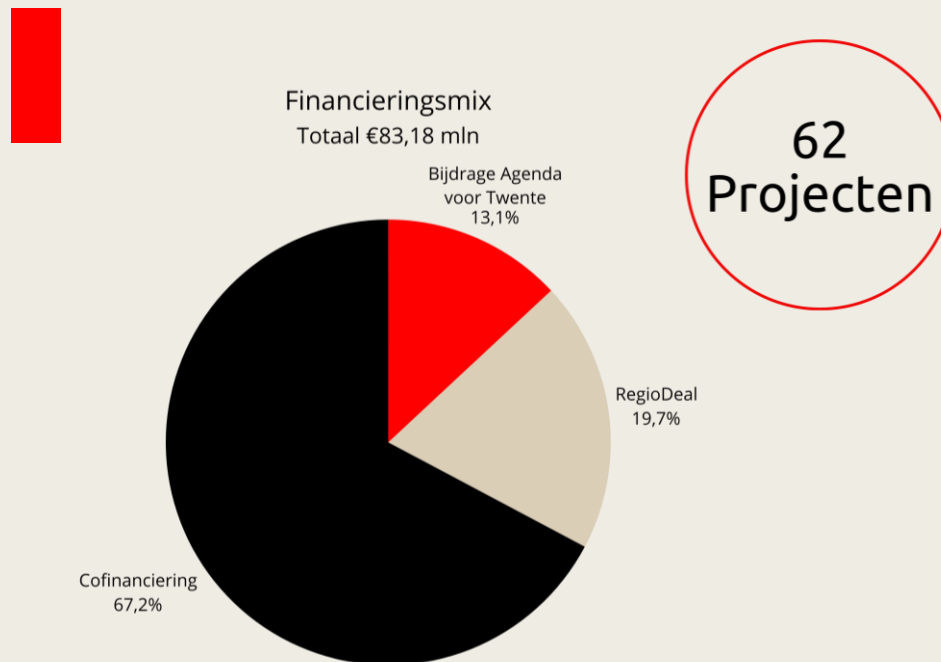
Twente

Financiële voortgang

Het programmaoverzicht laat zien hoe de middelen binnen Twente Board over de programma's zijn verdeeld. Het gaat om 62 projecten die vanaf 2023 zijn gestart.

Samen vertegenwoordigen deze projecten een totale financiële omvang van € 83,18 miljoen. Dat bedrag bestaat niet alleen uit middelen vanuit de Agenda voor Twente (AvT). Ook Regio Deal middelen en cofinanciering maken onderdeel uit van de totale financiering.

De financieringsmix laat zien dat de AvT bijdrage 13,1% van het totaal vormt. Regio Deal middelen zijn goed voor 19,7%. Het grootste deel, 67,2%, komt uit cofinanciering. Daarmee wordt zichtbaar dat de AvT middelen het startpunt vormen, maar dat de uitvoering van projecten voornamelijk tot stand komt door andere gelden.

Naast de strategische programma's werkt Twente Board ook met strategische clusters. ChipTech en MedTech vallen inhoudelijk onder Ondernemerschap, omdat deze clusters direct bijdragen aan innovatie, bedrijvigheid en het verdienvermogen van Twente. Defensie is eveneens een strategisch cluster, maar kent op dit moment nog geen lopende projecten die financieel onder een programma zijn geschaald.

De staafgrafiek laat zien welk deel van de middelen al is uitgekeerd aan projecten en welk deel nog in reservering staat. Dit resterende deel is niet vrij beschikbaar. Het is al toegekend aan projecten, maar wordt later uitgekeerd, omdat een groot deel van de projecten doorloopt na 2025.

Defensie

Hier gaan we voor

Twente ontwikkelt Defensie als strategisch cluster met betekenis voor nationale en Europese opgaven rond veiligheid, meer technologische autonomie en innovatie. De toenemende dreiging en afhankelijkheid van internationale leveranciers maken het noodzakelijk om in Europa eigen industriële capaciteit op te bouwen. Twente kiest positie op radar- en sensortechnologie en geïntegreerde lucht- en raketverdediging (IAMD). Met sterke kennisinstellingen, een hightech maakindustrie en locaties zoals Twente Airport & Technology Base beschikt de regio over de bouwstenen om hierin nationaal en Europees een rol van betekenis te spelen.

Dit hebben we gedaan

Eind 2025 is Defensie binnen Twente Board benoemd als strategisch programma. In samenwerking met provincie Overijssel en Oost NL neemt Twente Board daarmee regie en brengt het partijen samen. Samen met kennisinstellingen, gemeenten en bedrijven zoals Thales, Demcon en Destinus is gekozen voor positionering op radar-, sensor- en IAMD-technologie. Dit heeft geleid tot een gezamenlijke propositie, inclusief samenwerking met Duitse partners via de TECH.LAND programma. Daarnaast is gestart met het inrichten van randvoorwaarden. Voorbeelden zijn het tekenen van een Letter of Intent om de samenwerking tussen overheid en industrie te versterken, en het voorbereiden van een gezamenlijke locatie op Technology Base Twente. De toename van initiatieven onderstreept het economisch potentieel binnen de defensie-industrie en vraagt om samenwerking in regionaal, nationaal en Europees verband.

Strategisch cluster

Defensie

Vooruitblik

De komende periode ligt de focus op het verder uitbouwen van het cluster rond radar- en sensortechnologie en geïntegreerde luchtverdediging (IAMD) en het opschalen naar concrete investeringsprojecten.

Twente Board richt zich op het selecteren en bundelen van initiatieven met het grootste economische en maatschappelijke effect, het versterken van de gezamenlijke propositie richting nationale en Europese programma's (zoals GOPIN, het landelijke samenwerkingsprogramma van Defensie, bedrijven en kennisinstellingen voor de ontwikkeling van luchtverdediging) en het realiseren van een ontwikkel- en testlocatie op Technology Base Twente als fysieke basis voor het cluster. Daarbij neemt Twente Board de regie in het aanbrengen van focus, het verbinden van partijen en het positioneren van Twente richting investeringsagenda's. De ligging en samenwerking met Duitsland versterken de sterke positie van Twente, zowel voor opschaling als voor aansluiting op Europese waardeketens.

De ontwikkeling van dit defensiecluster draagt bij aan economische veiligheid en strategische autonomie van Nederland en Europa. In een periode waarin hierin fors wordt geïnvesteerd, is bepalend hoe snel Twente deze positie weet om te zetten in concrete projecten en nieuwe bedrijvigheid.

ChipTech

Hier gaan we voor

Twente ontwikkelt zich tot een regio met nationale betekenis in chiptechnologie en draagt daarmee bij aan het toekomstige verdienvermogen en de technologische weerbaarheid van Nederland en Europa. De focus ligt op chipdesign, geïntegreerde fotonica en hightech equipment, met verbindingen naar de clusters MedTech en Defensie. Twente heeft met ChipTech Twente een unieke positie in geïntegreerde fotonica en vormt samen met de regio's Brainport Eindhoven, Arnhem/Nijmegen en Almere de kern van het nationale industriecluster. De opgave ligt in het opschalen van technologie naar productie, het verzilveren van deze positie in economische waarde en het opleiden en aantrekken van talent om de industrie te laten groeien.

Dit hebben we gedaan

In het afgelopen jaar is de strategische chiptechagenda voor 2026–2035 vormgegeven en gekoppeld aan nationale en Europese programma's, waaronder de Semicon Visie 2035, ChipNL en het Chips Competence Centre. De innovatie-infrastructuur is versterkt met de start van het Joint Innovation Centre Photonics en de voorbereiding van een tweede centre voor lab-on-a-chip. Daarnaast zijn vervolgstappen gezet richting de realisatie van de fotonische chipfabriek New Origin. Parallel hieraan is het Twentse versterkingsplan Microchiptalent (Beethoven) volop in uitvoering gebracht. Binnen dit plan werken onderwijsinstellingen, bedrijfsleven en overheden samen aan het vergroten van de instroom, opleiden en het behouden van technisch talent voor de regio en Nederland..

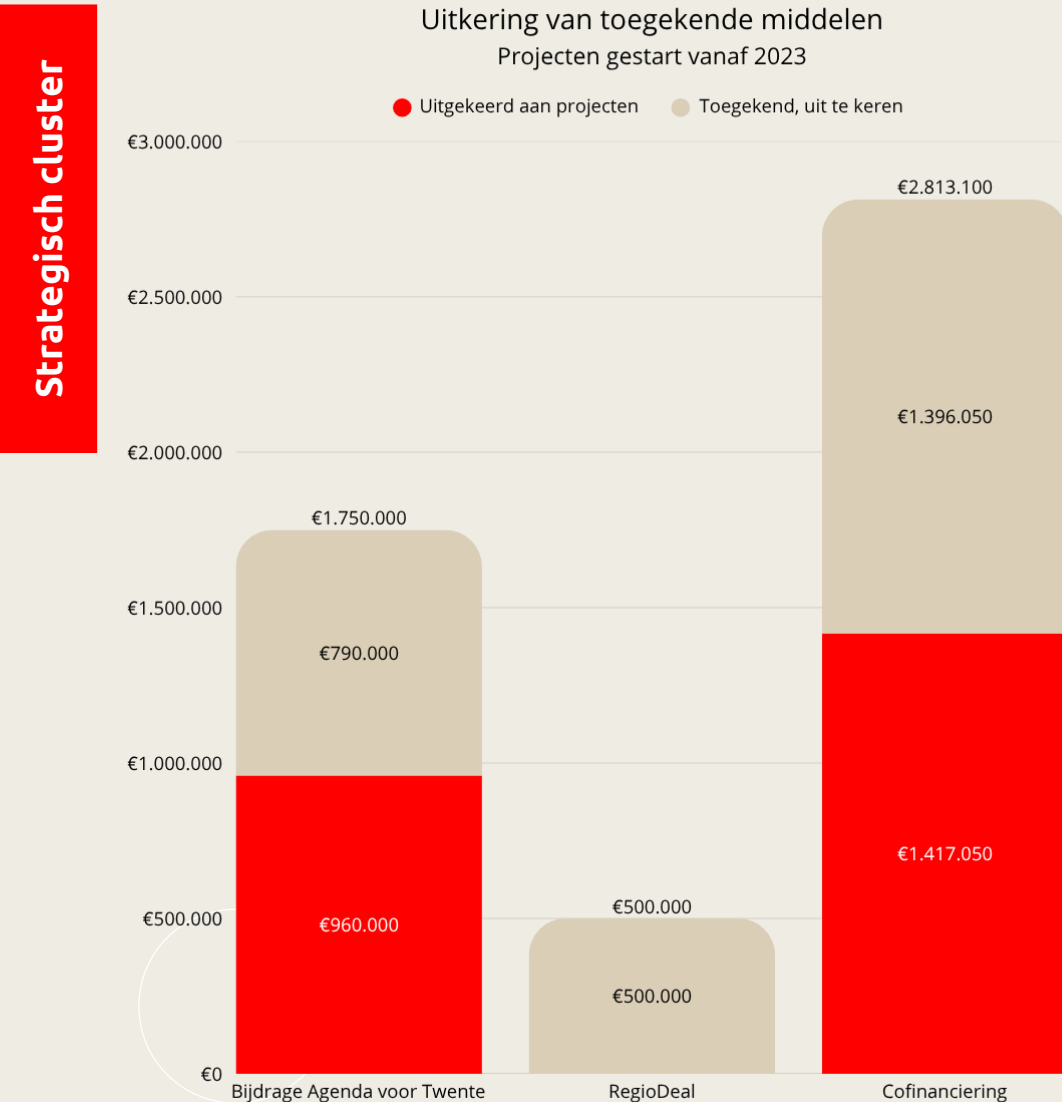
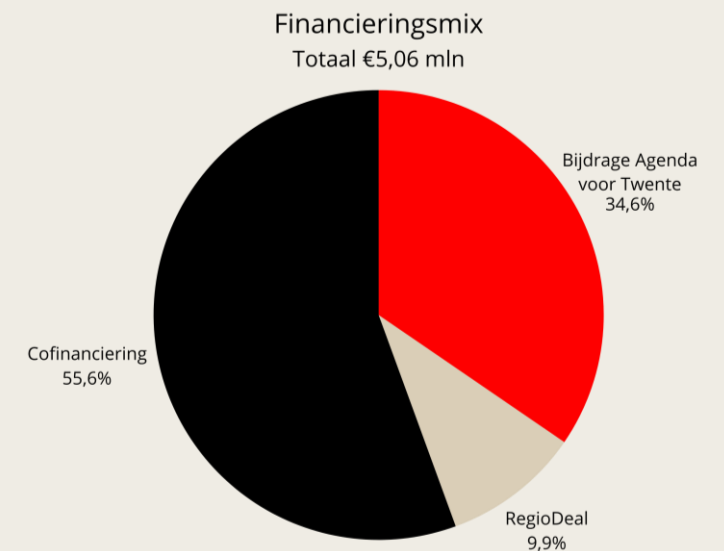

ChipTech

Vooruitblik

De komende periode staat in het teken van keuzes maken aan de hand van de langjarige strategie en het verder opschalen van het cluster. In 2026 ligt het zwaartepunt op de realisatie van New Origin als pijler binnen de Europese infrastructuur voor de productie van fotonische chips. Daarbij zijn randvoorwaarden zoals energie en proceswater bepalend voor het tempo waarin deze opschaling kan plaatsvinden. Daarnaast ligt focus op het versterkingsplan Microchiptalent, waaronder realisatie van het Semicon Learning Center. Ook wordt in Europa de Chips Act 2.0 vastgesteld, waar Twente goed gepositioneerd staat om aan te sluiten op nationale en Europese programma's.

3
Projecten

MedTech

Hier gaan we voor

MedTech versterkt het verdienvermogen van Twente door zorginnovaties te ontwikkelen en op te schalen van prototype naar toepassing in de zorg en opschaling naar de markt. Het cluster verbindt bedrijven, zorginstellingen en kennispartners en positioneert Twente nationaal en internationaal als ontwikkel- en testomgeving voor medische technologie. Het concept van het ziekenhuis van de toekomst is daarbij een concept dat de economische opgaven en zorgopgaven verbindt en waarin innovatie en toepassing samenkomen.

Dit hebben we gedaan

Het programma MedTech 2030 dat in de vorige Agenda voor Twente is gestart is in uitvoering en de belangrijkste doelstellingen liggen op schema. Aan de hand van de lessen geleerd is eind 2025 het cluster geëvalueerd en gepositioneerd als samenhangend ecosysteem van bedrijven, zorginstellingen en kennispartners. De samenwerking met Medisch Spectrum Twente en ZGT is verdiept, waardoor de koppeling tussen zorgpraktijk en technologische ontwikkeling sterker is geworden. Daarmee verstevigt Twente zijn positie als regio waar medische innovaties sneller kunnen worden getest, gevalideerd en toegepast. Tegelijk is de (inter)nationale positionering van het cluster uitgebreid, onder meer via Tech.Land en internationale netwerken in Waterloo (Canada), de Nordics en Minnesota (VS). Twente Board heeft hierin gestuurd op samenhang, gezamenlijke profilering en het verbinden van partijen voor een gedeelde visie.

Strategisch cluster

Uitkering van toegekende middelen
Projecten gestart vanaf 2023

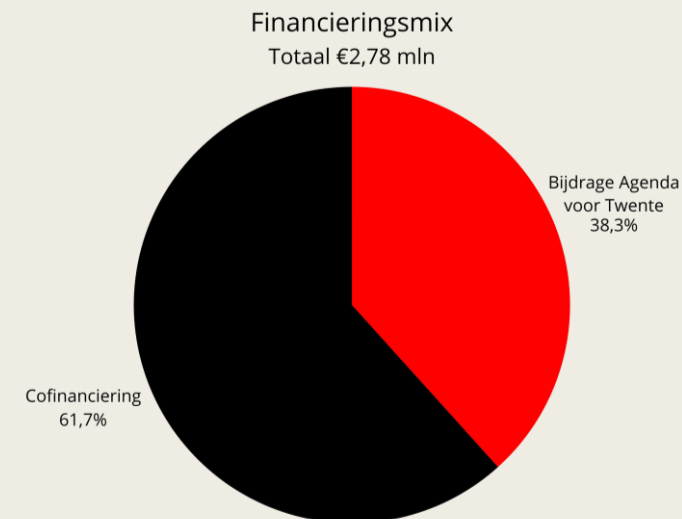

MedTech

Vooruitblik

De komende periode krijgt het MedTech cluster een vervolg voor meer economische impact. De focus ligt op het realiseren van het concept Ziekenhuis van de Toekomst, concreet toepassen van innovaties in de zorg en het versterken van de internationale marktpositie van Twentse MedTech-innovaties. Twente Board richt zich op het samenbrengen van partijen rond consortia en investeringsprojecten die deze stap daadwerkelijk realiseren. Voor de MedTech Factory ligt de prioriteit in 2026 bij het actualiseren van de business case en het scherper in beeld brengen van de marktvraag. Dit is bepalend voor de realisatie van de benodigde lab- en ontwikkelfaciliteiten en daarmee voor de volgende groeifase van het cluster.

2
Projecten

Sterk Twents Bedrijfsleven

Hier gaan we voor

Het programma Sterk Twents Bedrijfsleven richt zich op het versterken van ondernemerschap als basis voor het verdienvermogen van de regio. Doelgroep is het bredere (mkb) bedrijfsleven en het doel is economische waarde realiseren met innovaties in digitalisering en verduurzaming. Daarmee richt het programma zich op het toekomstbestendig maken van het bedrijfsleven. In een context van geopolitieke ontwikkelingen en toenemende behoefte aan strategische autonomie is het cruciaal dat bedrijven kunnen inspelen op technologische, digitale en duurzame transitie.

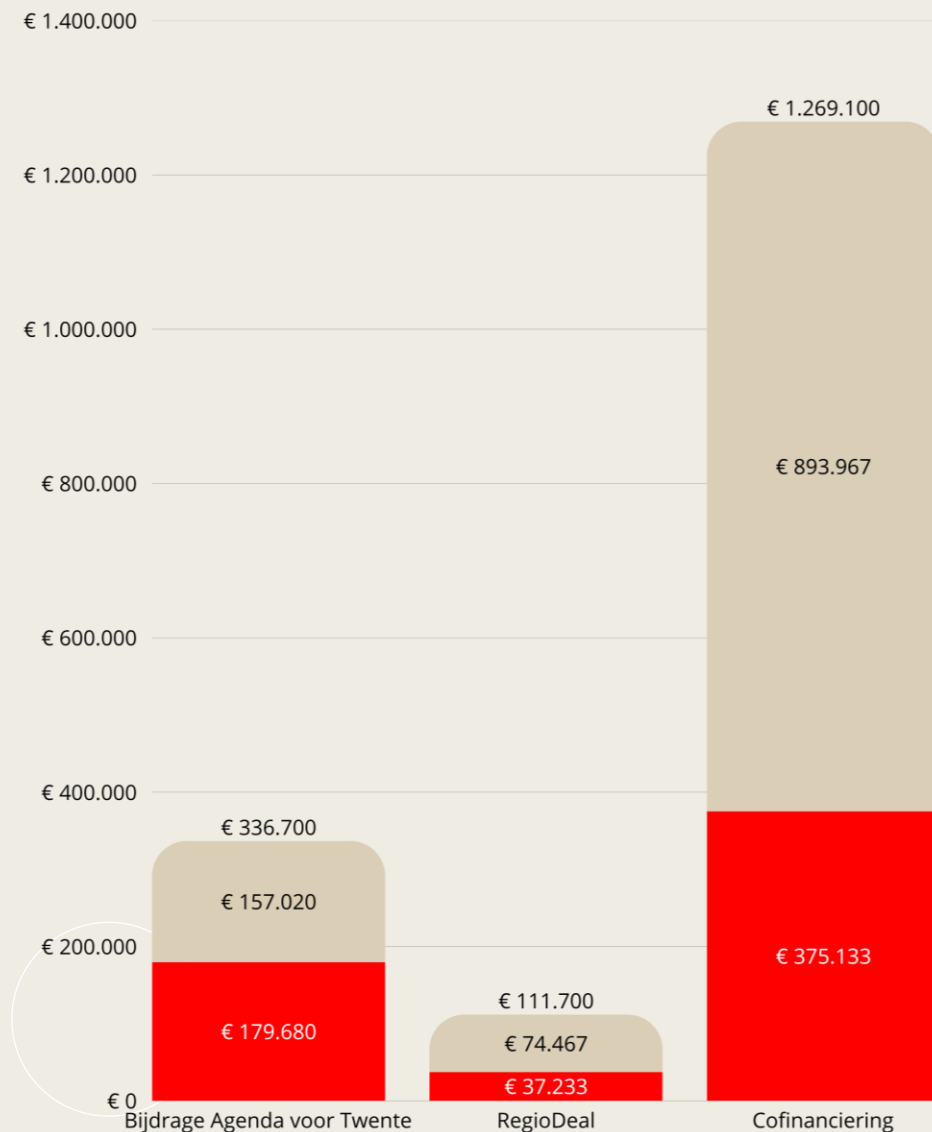
Dit hebben we gedaan

In de afgelopen periode is gewerkt aan het versterken van het ondernemerschapsecosysteem in Twente. Twente Board stuurt op de samenhang tussen initiatieven en projecten en vraagsturing vanuit het bedrijfsleven, zodat ondernemers effectiever worden ondersteund in hun groei en opschaling. Voorbeeld is een verkenning op het gebied van de potentie van toepassing van AI en digitalisering. Daarnaast is aangesloten op de nationale Actieagenda mkb-dienstverlening om dienstverlening voor bedrijven beter vindbaar en meer vraaggestuurd te krijgen. Twente Board brengt hierin partners en lopende initiatieven bij elkaar en stuurt op meer samenhang en vraaggerichte ondersteuning. Ook is via het Regio Deal programma “verduurzamen bedrijfslocaties” gewerkt aan het oplossen van netcongestie voor bedrijven in Twente door het toepassen van slimme energie-oplossingen. Nationaal voorbeeld uit dit programma is de waterstof hub rond Vriezenveen.

Uitkering van toegekende middelen
Projecten gestart vanaf 2023

● Uitgekeerd aan projecten ● Toegekend, uit te keren

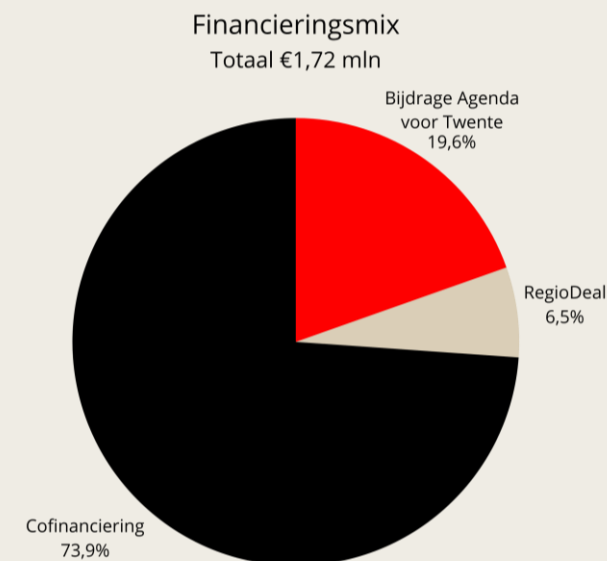

Sterk Twents Bedrijfsleven Ondernemerschap

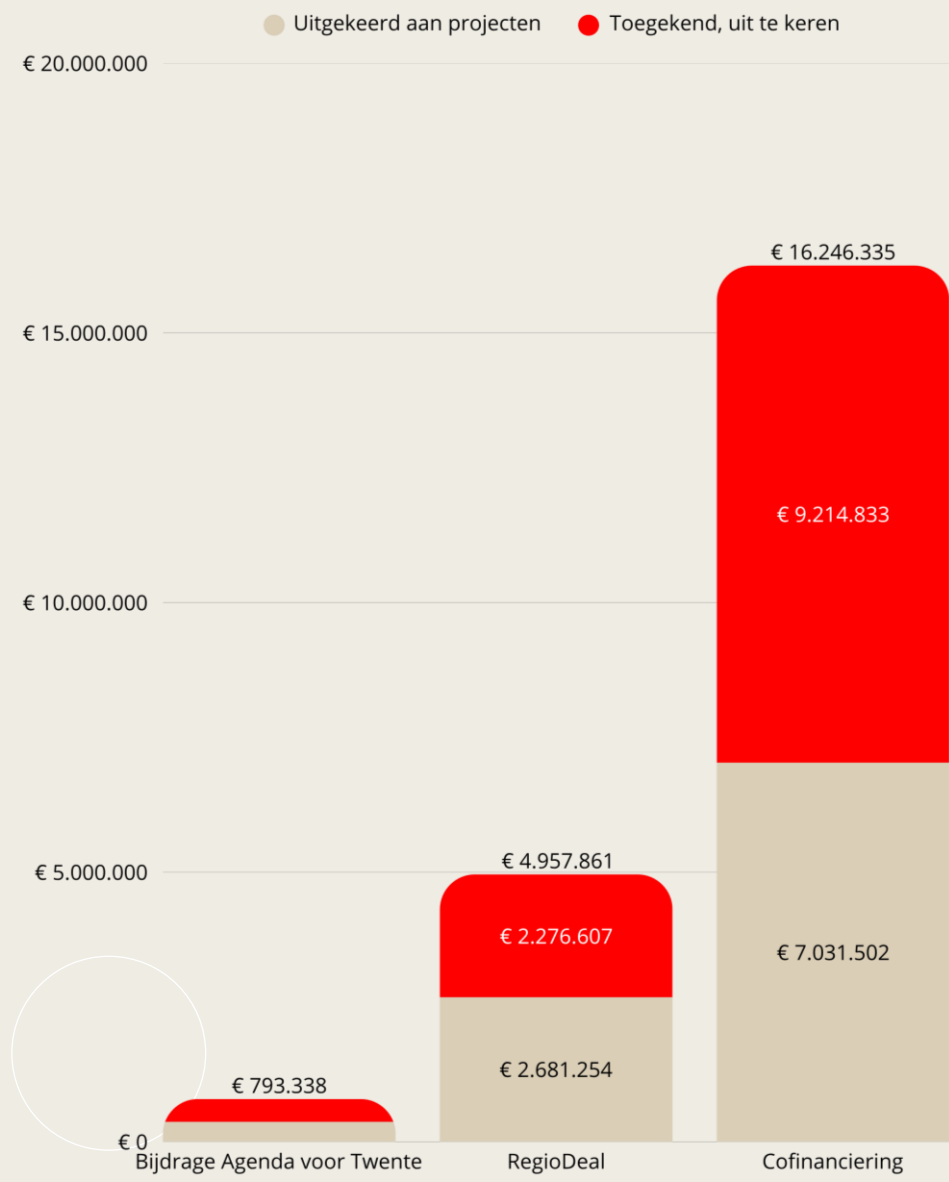
Vooruitblik

In de volgende fase ligt de nadruk op het versterken van het verdienvermogen van het Twentse bedrijfsleven en het verder concretiseren van de verkenning rond de waarde van AI voor de regio. Daarnaast ligt de focus op het versterken van het start- en scale-up klimaat en het beter benutten van nationale en Europese kansen, zodat groei van bedrijven kan worden versneld. Dit ligt in lijn met de doelstelling van Twente Board om in 2050 start-up en scale-up kampioen te zijn.

2
Projecten

Uitkering van toegekende middelen
Projecten gestart vanaf 2023

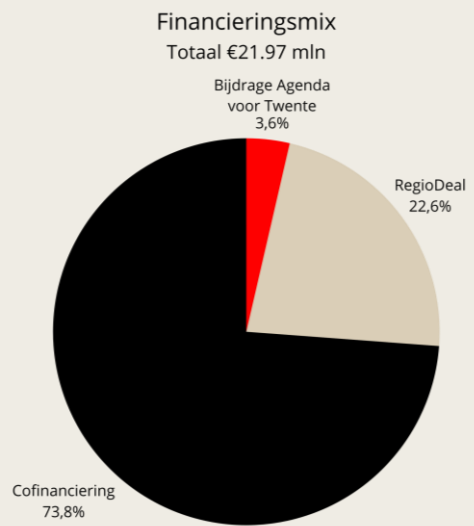
Sterk Twents Bedrijfsleven

Toekomstige eisen

Vooruitblik

In 2026 wordt de laatste tranche vrijgegeven voor het programma “verduurzamen bedrijfslocaties”. Aan de hand van resultaten binnen het programma wordt met het ministerie van Economische Zaken en Klimaat barrières besproken die we tegenkomen in het oplossen van netcongestie. De AI-verkenning krijgt een vervolg om bedrijven te ondersteunen bij het toepassen en de benodigde competenties van werknemers hiervoor te ontwikkelen. Daarnaast wordt een duidelijke koppeling gelegd tussen de kansen voor circulaire waardeketens in relaties tot de landbouw.

24
Projecten

Talent als hoofdopgave

Randvoorwaarde voor de schaalsprong van Twente

De opgave

De ontwikkeling van Twente richting 2050 wordt in toenemende mate begrensd door de beschikbaarheid van talent. Zonder voldoende talent komt de schaalsprong van de regio niet tot stand. De Talent Study Twente 2026 laat zien dat het gaat om circa 9.000 tot 10.000 vacatures per jaar binnen zes sleuteltechnologieën en drie strategische clusters.

De Aanleiding

In 2025 heeft Twente Board vastgesteld dat de bestaande inzet op talent onvoldoende samenhang kent en onvoldoende aansluit op de vraag vanuit bedrijven. Ook is vastgesteld dat talent de centrale bottleneck vormt voor de verdere ontwikkeling van Twente. Daarom is gekozen voor een gezamenlijke talentaanpak, gericht op meer samenhang, vraagsturing en met een sterkere datagedreven basis.

De uitwerking

In 2026 wordt deze aanpak uitgewerkt op basis van de Talent Study Twente 2026 en vertaald naar samenhangende programmalijnen: instroom, aantrekken en behouden van talent, ontwikkeling/zij-instroom en arbeidsproductiviteit. De Talent Study brengt de vraag van werkgevers en de drijfveren en keuzes van talent voor het eerst regionaal, in samenhang en datagedreven in beeld en vormt daarmee de basis voor keuzes in beleid en uitvoering voor de komende jaren.

Instroom technologie

Hier gaan we voor

Instroom Technologie is het strategisch programma dat zich richt op het vergroten van de instroom van kinderen en jongeren in techniek. Daarmee wordt gewerkt aan een essentiële randvoorwaarde voor het toekomstig verdienvermogen van Twente als groene technologische topregio.

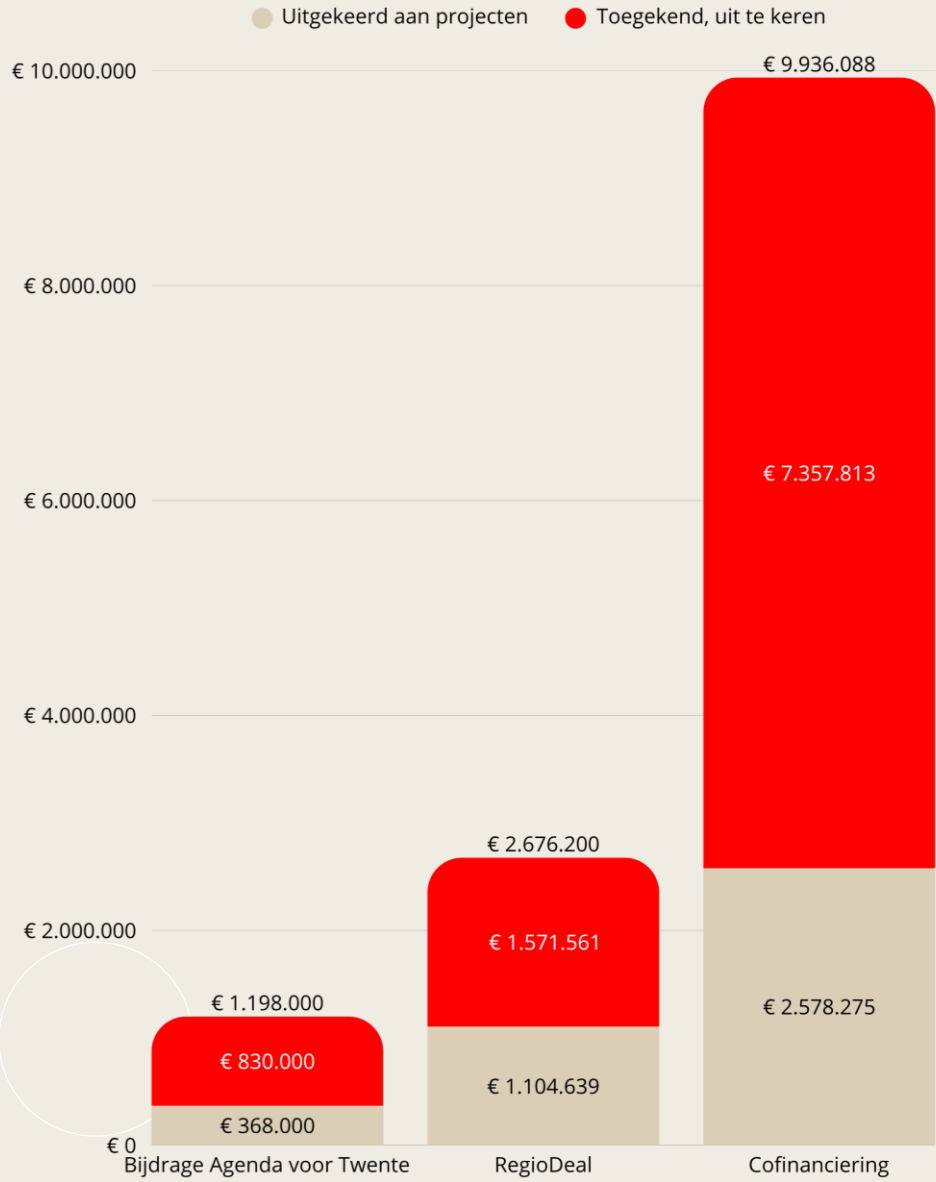
Dit hebben we gedaan

In het afgelopen jaar is voortgang geboekt in de uitvoering van projecten zoals VO Talentontwikkeling en Kids4Twente. Met name de bedrijvenmakelaarsrol binnen Kids4Twente blijkt effectief in het verbinden van onderwijs en bedrijfsleven en draagt bij aan betekenisvol techniekonderwijs. Daarnaast is het nationale programma Techkwadraat gestart. Dit biedt extra kansen voor Twente, maar vraagt ook om goede afstemming tussen initiatieven, zodat scholen overzicht houden en inspanningen elkaar versterken.

Strategisch programma

Uitkering van toegekende middelen
Projecten gestart vanaf 2023

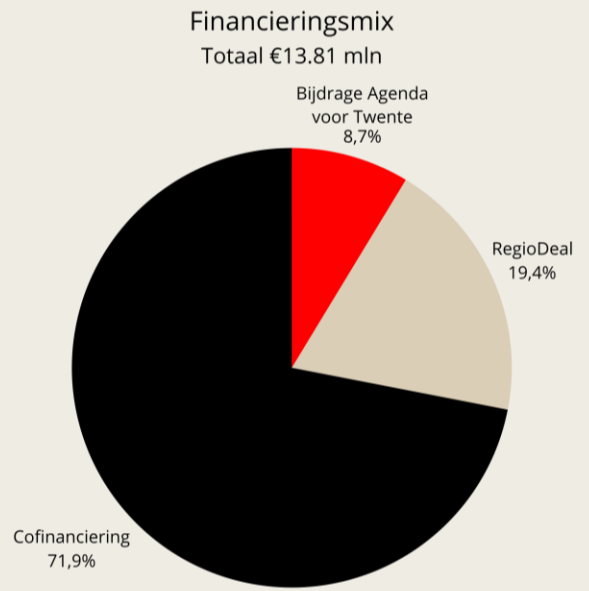

Instroom technologie

Vooruitblik

De focus gaat naar het versterken van samenhang en effectiviteit binnen het programma, in lijn met de bredere talentstrategie die tot uitvoering komt in 2026. De inzet richt zich op het beter verbinden van projecten, het borgen van bewezen aanpakken en die versterken en aansluiten op de strategische clusters. Gezien de omvang van de talentopgave, met jaarlijks circa 9.000 tot 10.000 benodigde profielen in de strategische clusters, is structurele instroom vanuit het onderwijs een noodzakelijke voorwaarde om op langere termijn in deze vraag te kunnen voorzien.

6
Projecten

Aantrekken en behouden van (internationaal) talent

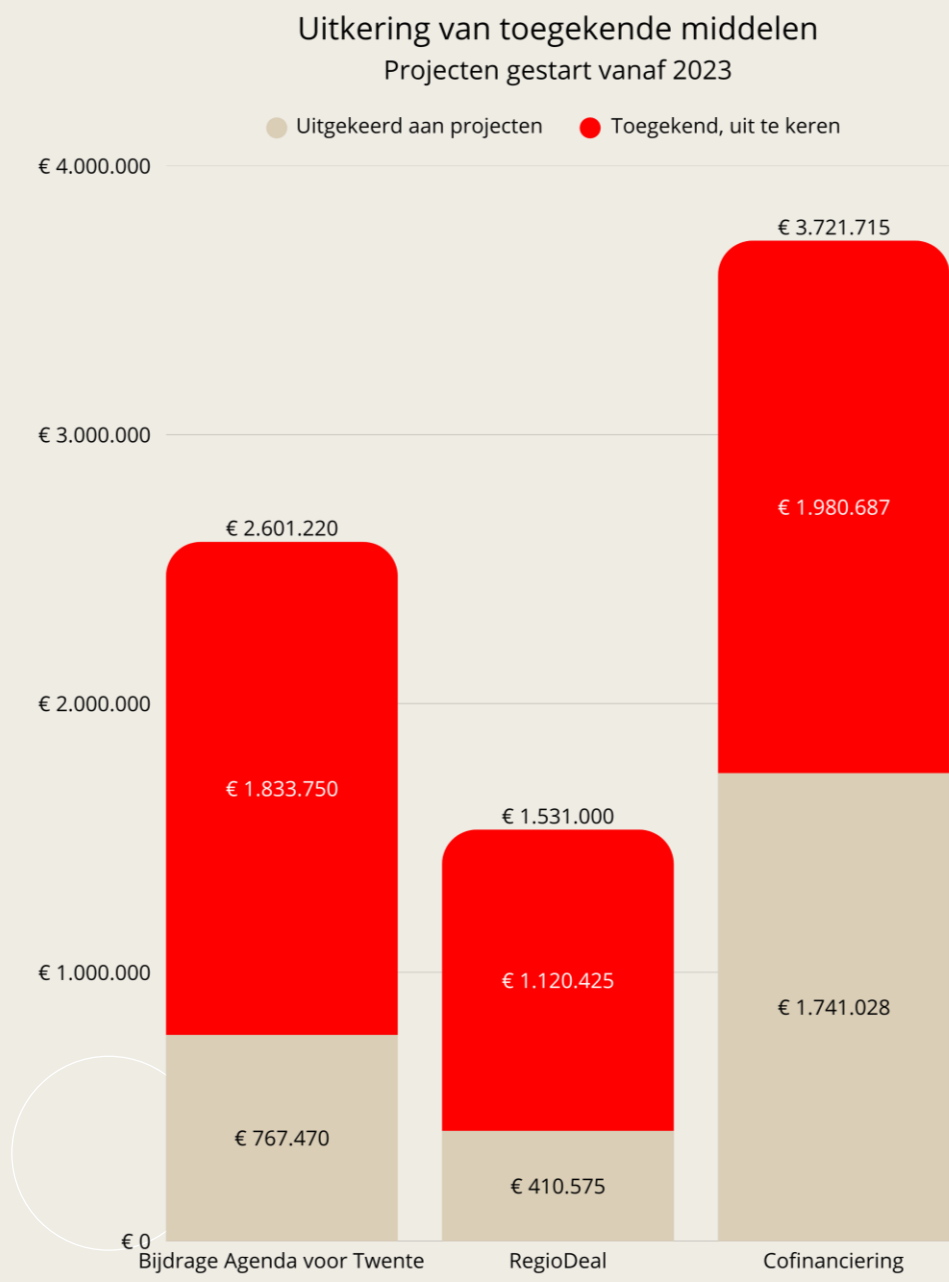
Hier gaan we voor

Talent is de brandstof voor economische groei en innovatie. Dit programma richt zich op het aantrekken, verwelkomen en behouden van talent voor Twente, voor de korte en de lange termijn. De inzet ligt op het versterken van de aantrekkelijkheid van Twente als woon- en werkregio en op het ondersteunen van werkgevers bij het aantrekken en binden van talent, met specifieke aandacht voor internationale doelgroepen en tekortsectoren zoals de techniek, ICT en zorg.

Dit hebben we gedaan

In het afgelopen jaar is gewerkt aan een meer samenhangende regionale aanpak, waarin werkgevers, onderwijs en overheden gezamenlijk optrekken rond werving, vestiging en behoud van talent. De inzet richtte zich op zowel instroom als retentie, met aandacht voor internationalisering, onboarding en ondersteuning van werkgevers. Daarmee is een betere basis gelegd voor aansluiting tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. In gesprekken met de Twente Board is de behoefte zichtbaar geworden aan een meer vraaggestuurde en datagedreven werkwijze, in lijn met ontwikkelingen binnen andere programma's en clusters.

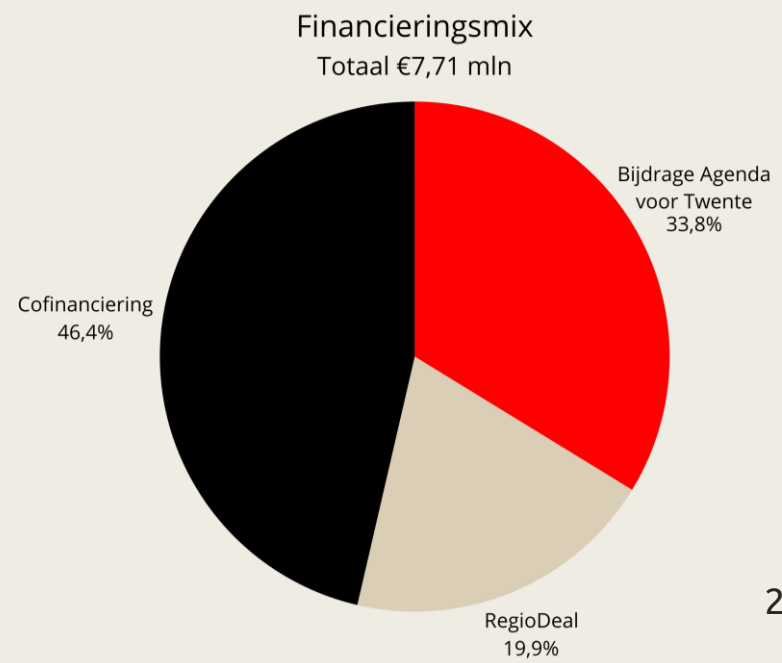

Aantrekken en behouden (internationaal) talent

Vooruitblik

In 2026 wordt de aanpak datagedreven aangescherpt, met inzicht in de meest gevraagde profielen, waar dit talent te vinden is en hoe Twente zich als woon- en werkregio positioneert. De inzet richt zich op gerichte profilering, het versterken van de samenhang tussen werving, landing en behoud van talent en betere ondersteuning van werkgevers.

7
Projecten

Leven Lang Ontwikkelen

Hier gaan we voor

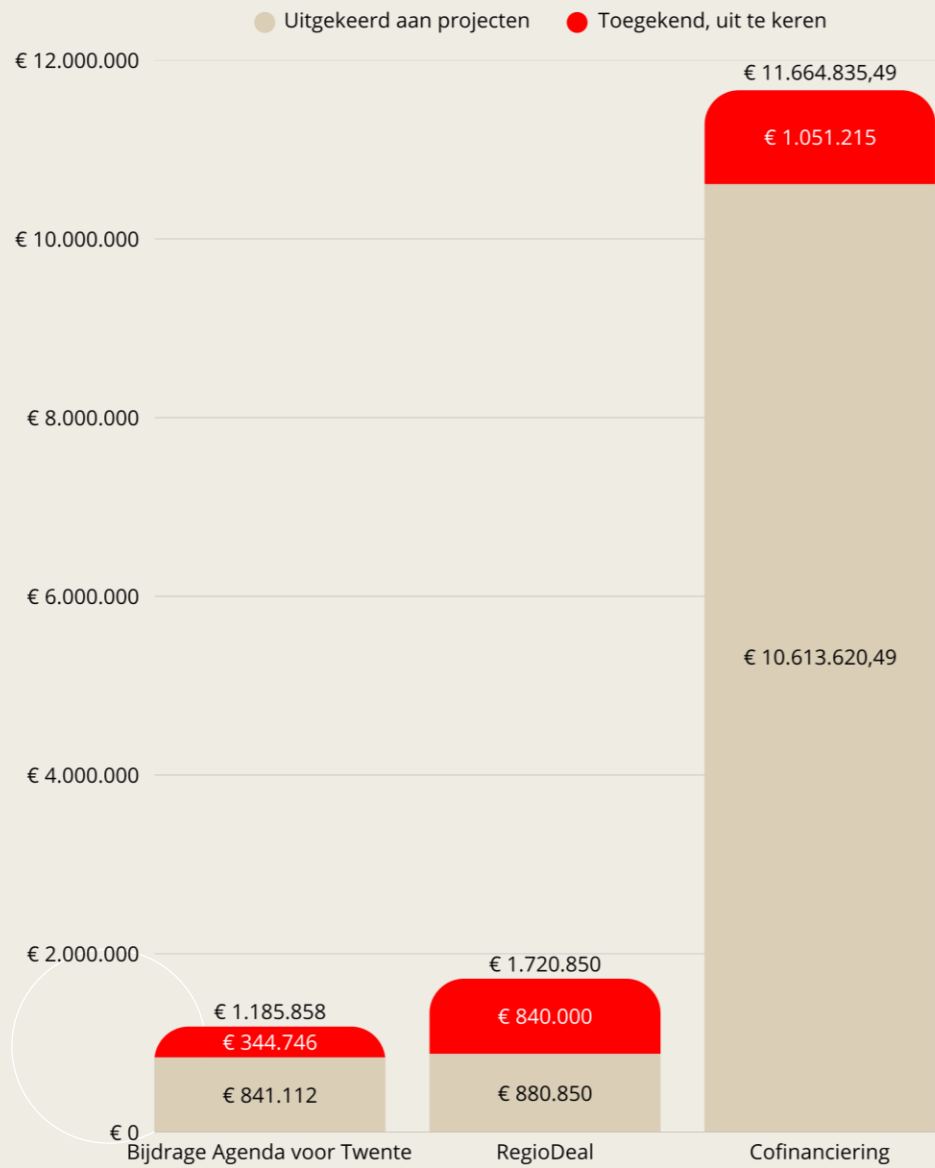
Leven Lang Ontwikkelen (LLO) richt zich op het versterken van vaardigheden van werkenden en het vergroten van de arbeidsproductiviteit. Daarmee wordt bijgedragen aan toekomstbestendig werkgeverschap en een regio die kan meebewegen met verandering. Daarnaast is LLO gericht op het beter benutten van het beschikbare arbeidspotentieel, door werkenden en niet-werkenden te begeleiden naar kansrijke en tekortsectoren, zoals techniek, ICT en zorg.

Dit hebben we gedaan

In het afgelopen jaar is het LLO-landschap in Twente scherper in beeld gebracht en de rolverdeling tussen onderwijs, werkgevers en de Arbeidsmarktregio verduidelijkt. Daarnaast is verbinding gemaakt met de LLO-opgave in het Nationaal Versterkingsplan ChipTech (Beethoven), waardoor de verbinding met de strategische clusters is versterkt. Tegelijk is zichtbaar dat LLO binnen bedrijven nog beperkt structureel is ingebed en verdere aandacht vraagt.

Uitkering van toegekende middelen
Projecten gestart vanaf 2023

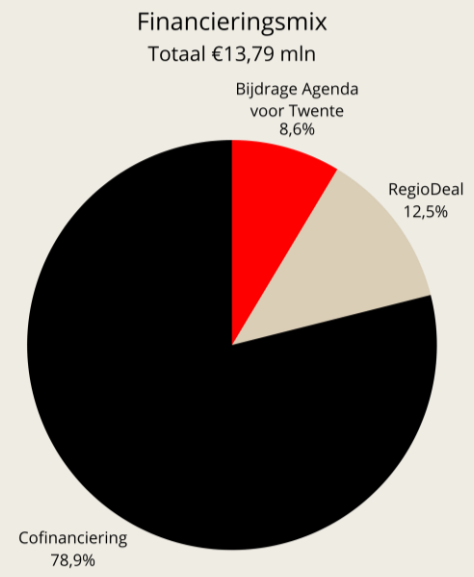

Leven Lang Ontwikkelen

Vooruitblik

Het programma richt zich binnen de brede talentaanpak op het beter benutten van het beschikbare arbeidspotentieel en het verkleinen van de mismatch tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt. De inzet ligt op het versterken van de samenwerking met de Arbeidsmarktregio Twente (Regionaal Werkcentrum) en het beter verbinden van initiatieven, zodat werkenden en niet-werkenden kunnen doorstromen naar kansrijke en tekortsectoren, zoals techniek, ICT en zorg. Daarmee draagt LLO bij aan arbeidsproductiviteit en het beter benutten van talent voor de strategische clusters.

6
Projecten

Tech.Land

Hier gaan we voor

Tech.Land is het grensoverstijgende innovatie-ecosysteem van Oost-Nederland en de Duitse regio's Münsterland en Emscher-Lippe. Doel is om als één regio internationale concurrentiekracht op te bouwen. Door samenwerking en schaal ontstaat een positie die afzonderlijke regio's niet bereiken.

Dit hebben we gedaan

Sinds 2024 heeft Tech.Land zich ontwikkeld tot een platform voor meer dan 60 publieke en private partners, waar partijen over grenzen heen samenwerken aan projecten en initiatieven, onder meer op het gebied van waterstof, batterijtechnologie, medische technologie en elektrisch vliegen. De Tech.Land Xperience markeerde deze ontwikkeling en gaf een impuls aan samenwerking en internationale zichtbaarheid. De samenwerking tussen bedrijven en kennisinstellingen neemt zichtbaar toe en Tech.Land positioneert zich daarmee steeds nadrukkelijker als één regio in Europa en naar stakeholders in Brussel.

Vooruitblik

De komende periode ligt de focus op het verdiepen van samenwerking, met focus op verbinden van partijen die samen projecten ontwikkelen en het blijven positioneren van Tech.Land als aantrekkelijke regio voor talent en bedrijven om zich te vestigen en als gebied met enorme economische potentie en innovatiekracht. Tech.Land wordt gezien als 'best practice' in Brussel, wat naar verwachting resulteert in een aanvraag als Regional Skills Partnership onder het EU-programma Union of Skills.

Innovatie in de landbouw

Hier gaan we voor

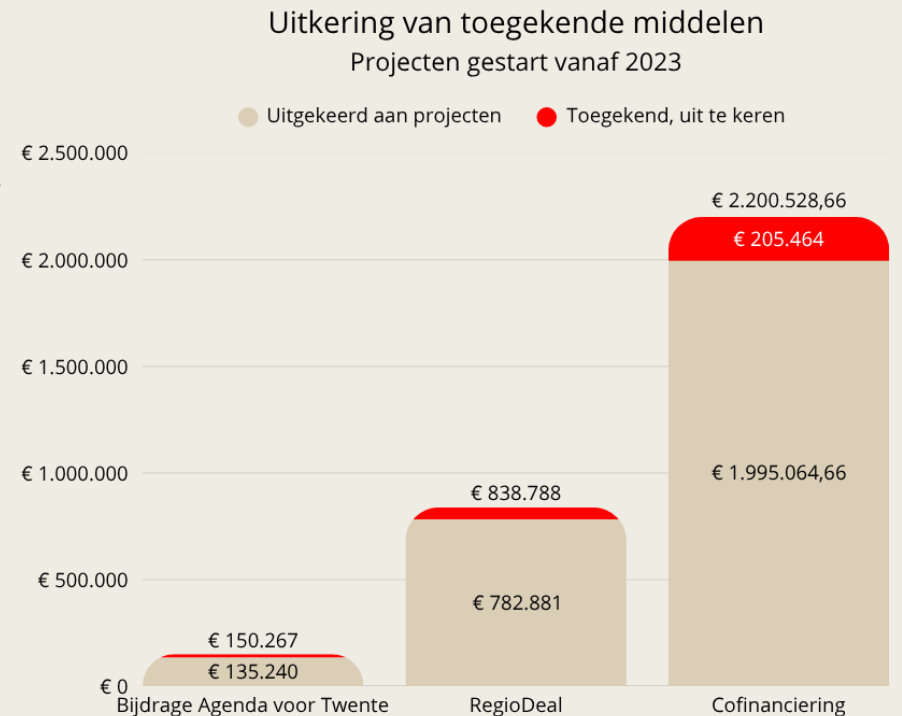
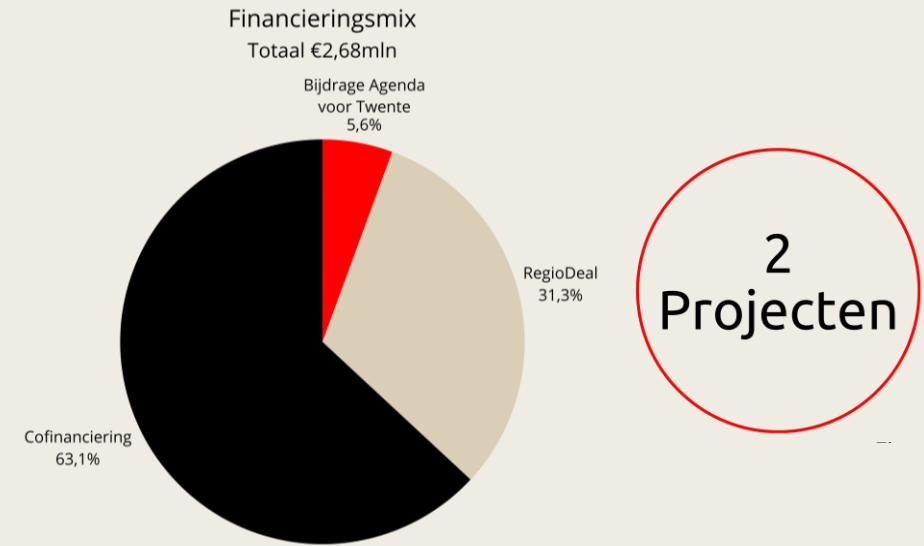
De landbouwsector is en blijft in beweging. Op initiatief van de 14 Twentse gemeenten is in 2025 een programmatische aanpak gestart om de opgaven in de landbouwsector te verbinden met thema's als bouw, energie en voeding. Twente Board legt daarbij de focus op het versterken van het economisch perspectief voor de landbouwsector. Dit is essentieel voor de leefbaarheid en sociale samenhang in het landelijk gebied.

Dit hebben we gedaan

In 2025 is gestart met het opbouwen van circulaire waardeketens, die de basis vormen voor toepassingen rond biobased materialen, vezelgewassen en nieuwe verdienmodellen. In 2026 wordt deze lijn verder aangescherpt door de landbouwsector sterker te verbinden met bouw, food, energie en het mkb, en zo concrete toepassingsrichtingen te ontwikkelen.

Vooruitblik

De inzet richt zich op het verder uitwerken en opschalen van deze waardeketens, met nadruk op economische haalbaarheid en toepasbaarheid voor ondernemers. Twente Board blijft daarbij sturen op het versterken van het verdienvermogen van de landbouwsector, als randvoorwaarde voor een toekomstbestendig landelijk gebied.

Preventie, Care & Cure

Hier gaan we voor

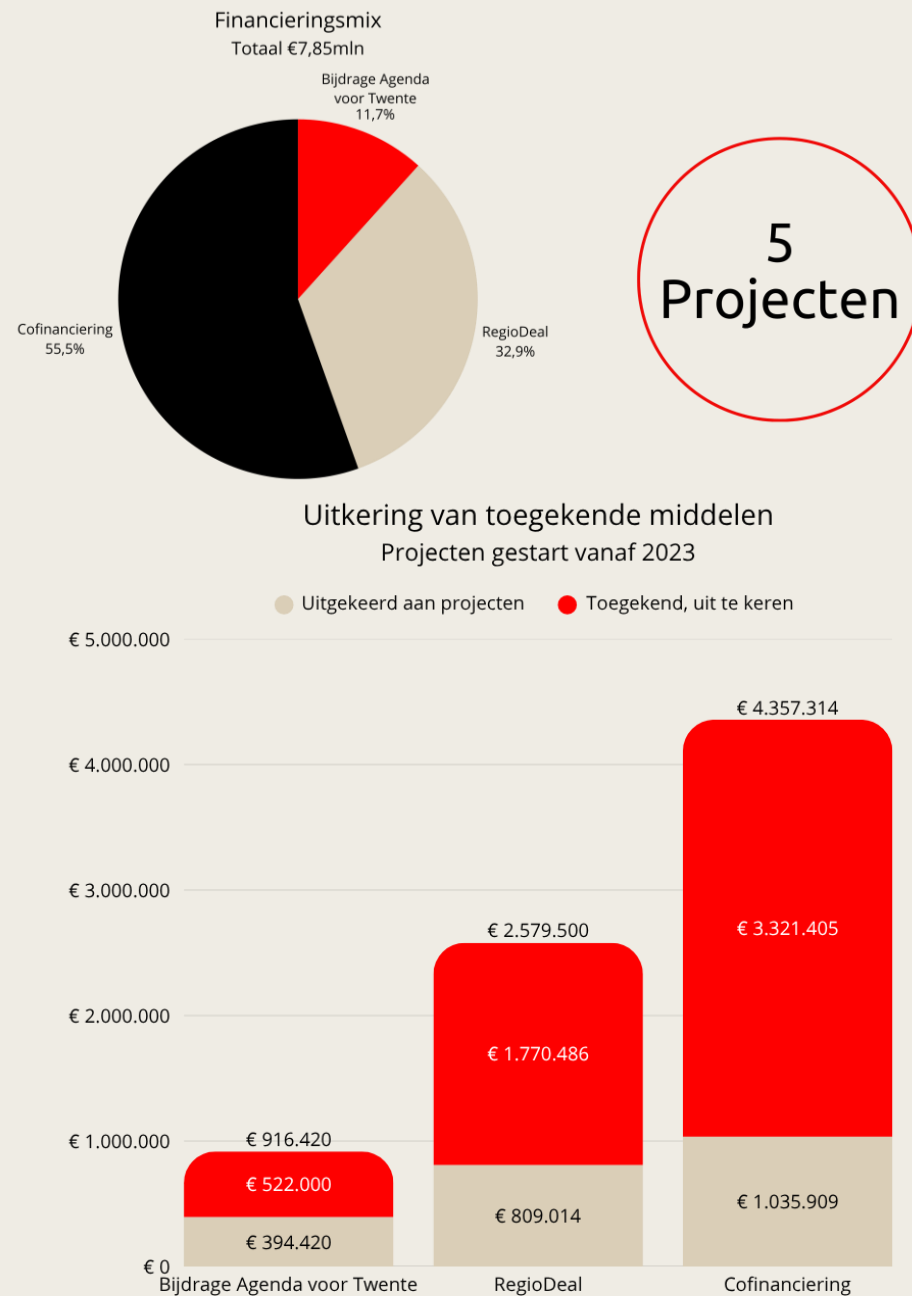
Preventie, care & cure richt zich op het beter organiseren van de zorg, met als doel de zorg toegankelijk te houden en de kwaliteit van zorg te verbeteren. De nadruk ligt op preventie, het slimmer inzetten van capaciteit door technologie en het versterken van samenwerking in de zorgketen.

Dit hebben we gedaan

In 2025 is ZorgDataPunt (toegezegd onder de naam Zorg Innovatie Infrastructuur Twente) gestart, een open ICT-platform dat zorgorganisaties, bedrijven en kennisinstellingen verbindt en ondersteunt bij het voorkomen en aanpakken van chronische ziekten. Dit is een eerste stap in het realiseren van zorginnovatie in de regio. Ook is het Zorg Innovatieplein gestart, om nieuwe oplossing sneller toe te passen in de zorg. Tegelijkertijd laat de afgelopen periode zien dat het opschalen van initiatieven niet vanzelfsprekend is en vraagt om betere afstemming en een sterkere samenhang tussen zorg, welzijn en wonen.

Vooruitblik

De nadruk ligt op het verder vormgeven van het programma en het versterken van de samenhang tussen zorg, welzijn en wonen. Zorginnovaties moeten daadwerkelijk van idee naar toepassing komen. In welke mate dit lukt, bepaalt de bijdrage aan het beheersbaar houden van de zorgvraag in de toekomst.

Water & droogte

Hier gaan we voor

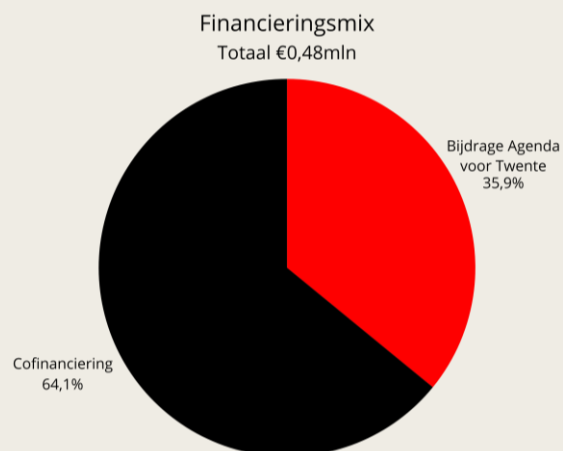
Watertekorten en droogte zijn geen abstracte klimaatvraagstukken, ze raken de Twentse leefomgeving en economie direct. Via dit programma werkt Twente aan concrete oplossingen met zowel maatschappelijke als economische impact.

Dit hebben we gedaan

Via de Twentse Golf is een brede community opgebouwd en zijn meerdere proeftuinen gestart. Die proeftuinen leveren praktijkkennis op en maken Twente op dit thema zichtbaar als regio die handelt in plaats van afwacht.

Vooruitblik

De komende periode staat in het teken van professionalisering van de community en het ontwikkelen van een regionale investeringsagenda, om van losse initiatieven naar structurele, meetbare impact te groeien.

1
Project

Uitkering van toegekende middelen
Projecten gestart vanaf 2023

Slimme energie

Hier gaan we voor

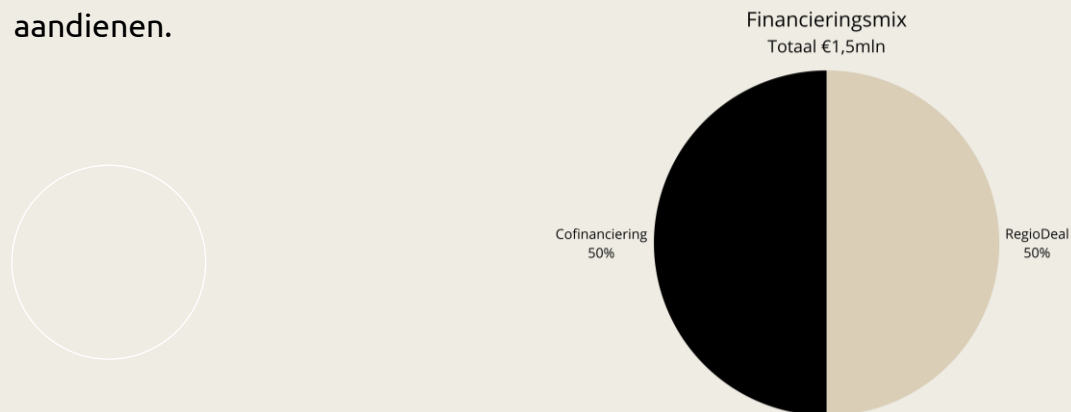
Inzicht in en positionering op slimme energie (batterij, waterstof, netcongestie), zodat Twente aangehaakt blijft bij ontwikkelingen rond strategische autonomie en innovatie.

Dit hebben we gedaan

We hebben ontwikkelingen rond nieuwe batterijtechnologie en waterstof gevolgd en verkend op economische kansen voor Twente. Via de Regio Deal en Tech.Land gewerkt aan decentrale energiesystemen (o.a. verduurzaming bedrijfslocaties, innovatieve toepassingen zoals waterstof en opslag) en er is verbinding gelegd met de Energy Board Overijssel en de Energiestrategie Twente.

Vooruitblik

Het speelveld rond energie ontwikkelt snel, onder andere in de waterstofinfrastructuur. Twente Board blijft deze ontwikkelingen volgen en agenderen concrete kansen nationaal of in Europa zich aandienen.

1
Project

Uitkering van toegekende middelen
Projecten gestart vanaf 2023

Twente
Board

Samenwerking binnen en buiten de regio

Twente

Nationaal Programma Vitale Regio's (NPVR)

Hier gaan we voor

Versterken van de strategische positie van Twente via een langjarige agenda, waarin Rijk en regio gezamenlijk werken aan lange termijn ontwikkeling van de regio, het verbinden van regionale opgaven aan nationale prioriteiten en het herijken van de beleids- en investeringslogica vanuit het Rijk, zoals benoemd in het rapport Elke Regio Telt.

Dit hebben we gedaan

Samen met overheden, ondernemers en kennisinstellingen het Plan voor de Regio opgesteld met 21 samenhangende opgaven, gericht op een toekomstbestendige en vitale regio. Het plan is eind 2025 vastgesteld door de Twente Board, na afstemming met betrokken ministeries. Twente behoort hiermee tot de eerste NPVR-regio's die deze fase heeft afgerond en beschikt over breed bestuurlijk en ambtelijk draagvlak om aan de slag te gaan samen met het Rijk.

Vooruitblik

In 2026 ligt de focus op de doorvertaling van het Plan voor de Regio naar een uitvoeringsagenda voor de komende vier jaar, met concrete prioriteiten, samenwerking en inzet van middelen. Deze uitvoeringsagenda vormt de basis voor bestuurlijke afspraken met het Rijk en wordt daarmee een belangrijke bouwsteen voor de nieuw te vormen Agenda voor Twente voor de periode 2028 - 2032.

Samenwerking nationaal

High tech
low stress
Twente.

Economic Boards NL

Strategische autonomie, economisch verdienvermogen en innovatie voor maatschappelijke opgaven zoals defensie, zorg en energietransitie zijn onderwerpen waar publiek-private samenwerking nodig is. Twente Board werkt daarom sinds 2025 met andere economic boards in Nederland samen binnen Economic Boards NL (EB-NL), met als doel de kracht van triple-helix samenwerking in te zetten voor de nationale opgaven.

Via EB-NL is input geleverd voor het rapport Wennink, zijn we gesprekspartner voor het ministerie van EZ en delen we de gezamenlijke uitdagingen op het gebied van talent als input voor de nationale talentstrategie. Ook is een benchmark uitgevoerd naar de wijze waarop economic boards in Nederland zijn georganiseerd, waarbij Twente Board als 'best practice' naar voren komt.

Twente Board was in 2025 lid van het Dagelijks Bestuur van EB-NL een positie die in 2026 is overgenomen door een andere economic board. Belangrijk speerpunt voor het komende jaar is te bewaken hoe private investeringen en publieke middelen beter samenkomen in uitvoering van nationale programma's. Dat doen we onder andere door scherp te kijken naar de uitwerking van de adviezen uit het rapport Wennink.

Samenwerking nationaal

Tinbergen diner Economic Boards Nederland

Enschede Slush'd 2025

Novel-T

Samen met Novel-T is het afgelopen jaar concrete impact gerealiseerd op ondernemerschap in Twente, met focus op bereik en gerichte ondersteuning.

Een zichtbaar resultaat is het Regio Deal-project Pitstop MKB: in 2025 zijn 10 pitstops georganiseerd in meerdere Twentse gemeenten, met ruim 100 deelnemende ondernemers en gerichte doorverwijzingen naar passend vervolg binnen het regionale netwerk. Daarnaast zijn via bijeenkomsten en events bijna 1.000 ondernemers bereikt.

Novel-T publiceerde bovendien haar jaarrapportage en eerste impact report, waarmee de maatschappelijke en economische opbrengsten van ecosysteemontwikkeling explicieter worden gemaakt. Dit vormt een gezamenlijke basis om hier de komende jaren verder op te bouwen.

Twente Board treedt op als mede-founder, aanjager en verbinder, door Novel-T te financieren, samenhang te versterken en de zichtbaarheid van ondernemerschap in Twente te vergroten. In 2026 willen we vanuit die rol een volgende stap maken in beleid voor stimuleren van start-ups en scale-ups samen met partners in de regio zoals Novel-T, Oost NL en Ondernemend Twente.

Business in Twente

Via Business in Twente (BiT) is, in gezamenlijkheid met de provincie Overijssel, in 2025 ingezet op strategische acquisitie die bijdraagt aan maatschappelijke opgaven en aansluit op onze strategische clusters. Oost NL ondersteunt hierbij gevestigde bedrijven bij complexe uitbreidingen en benadert actief bedrijven, nationaal en internationaal, die een toevoeging vormen voor het Twentse ecosysteem.

In samenwerking met Oost NL, Novel-T, gemeenten en vertegenwoordigers van topwerklocaties zijn acht vestigings- en uitbreidingsprojecten gerealiseerd, onder meer binnen de strategische clusters ChipTech, MedTech en Defensie, en binnen energie en maakindustrie.

Daarnaast is Twente via internationale missies en acquisitiereizen gepositioneerd als hightech regio, ondersteund met het (internationale) magazine Accelerate Next Tech.

In 2026 ligt binnen BiT de nadruk nog sterker op gerichte acquisitie binnen ChipTech, MedTech en Defensie, in samenhang met regionale partners in het ecosysteem.

Accelerate Next Tech magazine – Twente Board & Oost NL

Torentje tot Torentje debatten

Bezoek Maes van Lanschot aan Technology Base

Ondertekening T-Stuk waterstof Twente

Public Affairs

In 2025 stond de inzet van Public Affairs van Twente in het teken van positionering en relatieopbouw rond de Tweede Kamer verkiezingen en de voorbereiding op het vormen van nieuw kabinet. Twente Board vervulde hierin de rol van regisseur en verbinder van één gezamenlijk Twents verhaal richting Overijssel, Den Haag en Brussel, "Twente groeit!"

Rond de verkiezingen is Twente zichtbaar gepositioneerd via gerichte 'Gelukkig is er Twente' kaarten met daaraan de Twente Groeit webpagina gekoppeld. Met dit narratief is Twente neergezet als regio die bijdraagt aan nationale opgaven rond verdienvermogen, wonen, talent en innovatie, door de beoogde schaalsprong waar Twente voor staat. Via Economic Boards Nederland heeft Twente Board zich actief aangesloten bij het advies van Peter Wennink over het versterken van het nationale verdienvermogen.

Na de vorming van het nieuwe kabinet zijn eerste Kamerleden en bewindspersonen op werkbezoek in Twente ontvangen, gericht voorbereid op de belangrijkste lobbypunten. In 2026 richt de public-affairs-inzet zich op het verankeren van Twente als structurele partner voor uitvoering van nationaal beleid, met nadruk op langjarige samenwerking rond talent, innovatie en regionale ontwikkeling.

Twente branding

Hier gaan we voor

Het versterken van de strategische positie van Twente als technologische topregio met maatschappelijke impact. Het merk Twente wordt ingezet als instrument om talent aan te trekken en te behouden, economische kansen te versterken en de regio richting landelijke en Europese stakeholders te vergroten. Twente Board ziet het als haar rol om richting te geven aan het gezamenlijke verhaal van de regio, partijen te verbinden en te zorgen voor meer samenhang tussen profilering, public affairs en regionale ontwikkeling.

Dit hebben we gedaan

In 2025 is gewerkt aan het versterken van het merk Twente door de profilering van de regio te verbinden aan de strategische clusters, de talentopgave en de economische agenda van Twente. De zichtbaarheid van Twente is daarbij vergroot via gezamenlijke verhalen en initiatieven. Dit heeft geleid tot een duidelijke toename van bereik en zichtbaarheid. Het jobportal op Twente.com groeide uit tot een etalage van de Twentse arbeidsmarkt, met meer dan 5000 aangesloten organisaties en structureel circa 3200 vacatures, wat leidde tot 15.000 sollicitatiepogingen via het platform.

Vooruitblik

De komende jaren concurreert Twente nadrukkelijker om talent, investeringen, innovatieprogramma's en politieke aandacht. Een sterk regiomerk draagt eraan bij dat de regio herkenbaar en onderscheidend zichtbaar is op die dossiers. Twente Board stuurt op één gezamenlijk verhaal en zorgt dat partners hier consistent en versterkend aan bijdragen. Dit vraagt om meer samenhang in de profilering van de regio, duidelijke regie op het gezamenlijke verhaal en keuzes in wat we als regio wél en niet zichtbaar maken.

Twente branding

Twente
Board

High tech,
low stress.
Twente.

Bijlage

Overzicht projecten

Twente

Statusoverzicht projecten

Onderstaande projecten zijn lopend of in 2025 afgerond.

- Geen bijzonderheden
- Vraagt aandacht of verdere ontwikkeling
- Gestopt

Projectnaam	Status	Programmalijn	Beschrijving
<u>GROW*</u>	●	Ondernemerschap	GROW is een groeiprogramma voor innovatieve mkb-bedrijven en scale-ups in Twente. Het programma ondersteunt ondernemers met coaching, bedrijfsscans en expertkennis om groeibarrières te doorbreken en bedrijven duurzaam door te laten groeien. *dit project liep al voor de nieuwe agenda van Twente, wordt niet meegerekend in multiplier.
<u>Ondernemend Twente</u>	●	Ondernemerschap	Ondernemend Twente is het samenwerkingsverband van Twentse ondernemers dat zich inzet voor een economisch sterker Twente. Samen met overheid en onderwijs geeft Ondernemend Twente ondernemers een krachtige stem en werkt het aan thema's als ruimte voor bedrijven, talent en een aantrekkelijk ondernemersklimaat. Het programma werkt aan het maken van een verbeterslag. Uitkomsten worden in het najaar van 2026 gedeeld.
<u>Pitstop MKB</u>	●	Ondernemerschap	Pitstop MKB is een actiegericht aanpak die Twentse mkb-ondernemers ondersteunt bij vraagstukken rond digitalisering en circulariteit. Tijdens een Pitstop-sessie krijgen ondernemers inzicht in trends en kansen en worden zij geholpen hun vraag scherp te formuleren, met concrete vervolgstappen en verbindingen naar het juiste netwerk of ondersteunend aanbod in de regio. De Pitstops worden in elke Twentse gemeente georganiseerd.
<u>Cinergie</u>	●	Toekomstige eisen	Cinergie is een project dat Twentse mkb-bedrijven ondersteunt bij circulaire innovatie en de energietransitie. Samen met kennisinstellingen en regionale partners helpt Cinergie ondernemers bij het ontwikkelen en toepassen van duurzame oplossingen en nieuwe businessmodellen, zodat zij toekomstbestendig kunnen blijven en sneller kunnen innoveren.
<u>Digitale werkplaats 2.0</u>	●	Toekomstige eisen	Digitale Werkplaatsen 2.0 ondersteunt het Twentse mkb bij praktische digitaliseringsvraagstukken. In samenwerking met onderwijs, overheid en ondernemers werken studententeams aan concrete oplossingen op het gebied van onder andere data, AI, cybersecurity en procesverbetering, zodat bedrijven toekomstbestendig kunnen ondernemen. Het project is langzamer op gang gekomen dan verwacht. Ondanks inzet van de penvoerder blijven resultaatafspraken in 2025 nog achter.
<u>AI Strategie Twente</u>	●	Toekomstige eisen	De AI-strategie Twente is gestart om de toepassing van AI in het bedrijfsleven te versnellen, door inzicht te creëren, samenwerking te organiseren en te komen tot een concrete roadmap met acties en quick wins.
<u>Thematafels VMO</u>	●	Toekomstige eisen	Het doel van Thematafels is om samenwerking tussen mkb-maakbedrijven te versterken via de tafels, zodat zij gezamenlijk keteninnovaties en concrete businesscases ontwikkelen en daarmee de regionale maakindustrie versterken.
<u>Twin Twente</u>	●	Toekomstige eisen	TwinTwente zet in op betere samenwerking door eerlijk en veilig datadelen. Met één gedeelde digitale werkelijkheid en duidelijke spelregels helpt TwinTwente overheden, bedrijven en kennisinstellingen om sneller en beter besluiten te nemen bij regionale opgaven zoals woningbouw en energietransitie.

Statusoverzicht projecten

Projectnaam	Status	Programmalijn	Beschrijving
<u>Step Up</u>		Toekomstige eisen	Step Up is gericht op het versterken en zichtbaar maken van vrouwelijk talent in Twente. Via een mentorprogramma, events en community-vorming wordt gewerkt aan meer genderdiversiteit, persoonlijke ontwikkeling en bewustwording binnen het Twentse bedrijfsleven. Step Up wordt als voorbeeld gezien, zo ook voor Brainport waar dit concept ook is uitgerold. Er zijn inmiddels meer dan 100 organisaties in Twente aangesloten.
<u>Toekomstbestendige Bedrijventerreinen Twente</u>		Toekomstige eisen	Toekomstbestendige bedrijventerreinen Twente zet in op het bestendig maken van bedrijventerreinen in Twente rond het thema verduurzaming en de energietransitie. Het programma bestaat uit <u>projecten</u> door heel Twente.
<u>VO Talentontwikkeling</u>		Instroom Technologie	VO Talentontwikkeling is een project dat technologische oriëntatie en talentontwikkeling in het voortgezet onderwijs versterkt. Samen met scholen, onderwijsinstellingen en bedrijven is het doel om technologie structureel en herkenbaar ingebed in het onderwijs te krijgen, zodat leerlingen beter inzicht krijgen in technische beroepen en hun toekomstmogelijkheden in de regio.
<u>Basislabs 2.0</u>		Instroom Technologie	Basislab 2.0 is een initiatief dat techniek en innovatie laagdrempelig toegankelijk maakt voor alle Twentenaren. In bibliotheken en kulturhusen in de veertien Twentse gemeenten kunnen kinderen, jongeren en volwassenen experimenteren met nieuwe technologieën en maakprocessen, in samenwerking met onderwijs, cultuur en bedrijfsleven.
<u>Samenwerking Solar Team Twente</u>		Instroom Technologie	Solar Team Twente is een studententeam van Saxion en de Universiteit Twente dat innovatieve zonneauto's ontwerpt en bouwt. Door deelname aan internationale races zoals de World Solar Challenge dragen zij bij aan bekendheid voor de regio en zetten ze in op technologische innovatie en talentontwikkeling in Twente. Solar Team Twente ontvangt een jaarlijkse sponsorbijdrage. Hier staat een tegenprestatie tegenover, deze blijft achter. Verdere invulling van deze bijdrage wordt besproken in 2026.
<u>Kids4Twente</u>		Instroom Technologie	Kids4Twente is een regionaal ontwikkelprogramma dat basisscholen in Twente ondersteunt bij het integreren van wetenschap- en technologieonderwijs in het reguliere curriculum. Door samenwerking tussen scholen, bedrijven en onderwijsaanbieders worden kinderen gestimuleerd in nieuwsgierigheid, creativiteit en toekomstgericht denken.
<u>Ontdek Hightech Twente</u>		Instroom Technologie	Het Ontdek Hightech-programma zou ingezet worden om op te schalen naar Twente-breed niveau en zo meer technisch talent aan te trekken en te binden aan de regio, waarmee de hightechsector en de regionale economie worden versterkt. Ontdek High Tech Twente is niet van start gegaan.
<u>Innovatiehub Almelo</u>		Aantrekken en behouden talent	Innovatiehub Almelo is een samenwerkingsverband van bedrijven dat zich richt op het binden, boeien en behouden van jong talent. Door kennis te delen en samen te werken aan stage- en afstudeeropdrachten en een gezamenlijk ontwikkelprogramma, versterken de deelnemende bedrijven hun innovatiekracht en werkgeverschap in de regio. Niet alleen voor bedrijven uit de gemeente Almelo, maar ook voor bedrijven uit andere gemeenten kunnen hierbij aansluiten.
<u>Waardis</u>		Aantrekken en behouden talent	Waardis (Statushouders aan het werk) is een project dat statushouders vroegtijdig begeleidt naar duurzaam werk in Twente. Samen met bedrijven, gemeenten en onderwijsinstellingen worden talenten gematcht aan passende banen of leer-werktrajecten, met als doel inclusieve arbeidsdeelname en het versterken van de regionale arbeidsmarkt.

Statusoverzicht projecten

Projectnaam	Status	Programmalijn	Beschrijving
<u>Internationalisering (happy to be in Twente)</u>		Aantrekken en behouden talent	Internationalisering Twente is een programma dat zich richt op het aantrekken, verwelkomen en behouden van internationaal talent en internationale bedrijven. Samen met onderwijs, bedrijfsleven en overheid wordt gewerkt aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat, ondersteuning voor werkgevers en een goede landing voor internationals in de regio.
<u>Leonardo</u>		Aantrekken en behouden talent	Leonardo had als doel om technisch talent uit de Randstad aan te trekken, op te leiden en te binden aan Twente, zodat de aansluiting tussen aanbod van arbeid en de vraag van het regionale bedrijfsleven wordt versterkt. Leonardo heeft een goed netwerk opgebouwd aan bedrijven voor de bachelor opleiding Mechanical Engineering. De jaarlijkse instroom aan studenten is tijdens de projectperiode gestegen en wordt daarnaast in samenwerking met de Vrije Universiteit ook daar aangeboden.
<u>Creatieve Broedplaatsen</u>		Aantrekken en behouden talent	Creatieve Broedplaatsen geeft inzicht in de rol van creatieve broedplaatsen in Twente en hoe zij bijdragen aan talentontwikkeling, samenwerking en innovatie, met als resultaat concrete aanbevelingen om deze plekken en het regionale ecosysteem duurzaam te versterken.
<u>Contractuitbreiding fase 1</u>		Aantrekken en behouden talent	Contractuitbreiding – fase 1 is een arbeidsmarktproject in de zorg- en welzijnssector in Twente. In dit project werken zorgorganisaties samen aan het vergroten van deeltijdcontracten door betere roosters, aangepast HR-beleid en kennisdeling, met als doel meer uren, meer werkplezier en minder personeelstekorten.
<u>ZorgStart</u>		Leven lang ontwikkelen	ZorgStart Twente is een regionaal programma dat inwoners van Twente begeleidt naar een baan in zorg en welzijn. Met persoonlijke coaching en maatwerk-oriëntatie krijgen zij-instromers inzicht in werken in de zorg, terwijl zorgorganisaties worden ondersteund bij het aantrekken van nieuw personeel.
<u>Twents Fonds voor Vakmanschap</u>		Leven lang ontwikkelen	Twents Fonds voor Vakmanschap is voor werkenden en werkzoekenden en probeert iedereen te stimuleren en te ondersteunen bij om-, her- en bijscholing, zodat zij beter aansluiten op de vraag in kraptesectoren en de regionale arbeidsmarkt wordt versterkt.
<u>SnT (Switch naar Techniek)</u>		Leven lang ontwikkelen	Switch naar Techniek Twente wil inzetten op zij-instromers die opleidt en begeleidt worden naar een duurzame baan in de techniek. Met praktijkgericht leren, persoonlijke begeleiding en samenwerking met Twentse werkgevers zal het programma bijdragen aan het oplossen van personeelstekorten in onder meer installatie, bouw en infra.
<u>Onbenut naar Onmisbaar</u>		Leven lang ontwikkelen	Van onbenut naar onmisbaar is een arbeidsmarktproject binnen de Regio Deal Twente dat zich richt op het activeren van onbenut talent, zoals statushouders en andere werkzoekenden. Door samenwerking tussen gemeenten, onderwijs en werkgevers worden leer-werktrajecten opgezet voor sectoren met personeelstekorten, waaronder techniek en zorg.
<u>Grensstatistieken</u>		Grensoverstijgende samenwerking	Grensstatistieken had als doel een uitgebreide en actuele Grenslandmonitor te ontwikkelen die inzicht geeft in sociaaleconomische ontwikkelingen in het grensgebied en zo de samenwerking en beleidsontwikkeling tussen Twente en Münsterland ondersteunt.
<u>Tech.Land</u>		Grensoverstijgende samenwerking	Tech.Land is een grensoverschrijdend Nederlands-Duits technologie-ecosysteem waarin bedrijven, kennisinstellingen en overheden samenwerken aan innovatie en groei. De focus ligt op sleuteltechnologieën zoals energie, MedTech, geavanceerde productie en robotica, waarmee Oost-Nederland en Noordrijn-Westfalen gezamenlijk hun internationale concurrentiekracht versterken.

Statusoverzicht projecten

Projectnaam	Status	Programmalijn	Beschrijving
<u>Circulaire Waardeketens</u>		Innovatie en landbouw	Circulaire Waardeketens zet in op hergebruik en biobased materialen in de bouw- en infrasector. Door samenwerking tussen agrariërs, bouwpartijen, overheden en onderwijs wordt gewerkt aan circulaire ketens, nieuwe verdienmodellen en een toekomstbestendige leefomgeving in Twente.
<u>De Landbouwers (RD1)</u>		Innovatie in de landbouw	De landbouwers heeft geprobeerd om via zes pilot praktijkpilots innovatieve en circulaire oplossingen te ontwikkelen en in de praktijk te testen, waarmee wordt bijgedragen aan de versnellingsagenda en de regionale ontwikkeling van Twente.
<u>Ubent</u>		Care, cure en preventie	Ubent is een innovatieproject dat de beweegzorg in Twente slimmer, persoonlijker en efficiënter organiseert. Met een digitaal platform en nauwe samenwerking tussen zorg, technologie en wetenschap krijgen gebruikers meer regie over hun herstel, terwijl de druk op zorgprofessionals wordt verlicht. De pilot fase is succesvol afgerond. Momenteel vindt de verdere ontwikkeling plaats om de ambitie waar te maken het expertise centrum van Twente te worden waar bewegingszorg samen komt. Effectiviteit van behandelingen worden hiermee bewaakt en verbeterd.
<u>Zorg Innovatie Plein</u>		Care, cure en preventie	Het Zorg Innovatie Plein is een samenwerkingsinitiatief waar zorg, technologie en onderzoek samenkomen om de zorg in Twente toegankelijk en toekomstbestendig te houden. Vanuit praktijkvragen werken zorgprofessionals, onderzoekers en bedrijven samen aan toepasbare innovaties, met een eerste focus op mensen met chronische aandoeningen.
<u>Samenwerking Mantelzorg</u>		Care, cure en preventie	Om inzicht te krijgen in hoe de samenwerking tussen mantelzorgers en werkgevers kan worden versterkt is er een onderzoek gedaan. En op basis daarvan concrete oplossingen te ontwikkelen die werkende mantelzorgers beter ondersteunen. Dit zou kunnen bijdragen om de druk op de zorg te verminderen.
<u>Zorg Data Punt (ZiIT)</u>		Care, cure en preventie	Met Zorg Innovatie Infrastructuur Twente wordt er een gezamenlijke ICT-infrastructuur voor zorgdata ontwikkeld, waarmee onderzoek, innovatie en toepassingen in de zorg worden versterkt en de preventie en behandeling van chronische aandoeningen in Twente wordt verbeterd.
<u>Next Tech Twente</u>		Bereikbaarheid en vestigingsklimaat	Next Tech Twente is een regionaal programma dat Twente positioneert als groene technologische topregio. Door de samenwerking tussen Twentse topwerklocaties te versterken en talent, innovatie en ondernemerschap te verbinden, draagt het programma bij aan een sterk vestigingsklimaat en maatschappelijke impact. Er wordt gewerkt aan een profilering die we als regio naar buiten kunnen dragen. Het project heeft een langere aanlooptijd gehad. Deze is tijdens het voortgangsgesprek goed geëvalueerd, waarbij het go/no-go moment verplaatst is naar september.
<u>Twentse golf</u>		Water en droogte	De Twentse Golf is een project dat zich richt op een toekomstbestendig watersysteem in Twente. Binnen een brede community van bedrijven, overheden en kennisinstellingen wordt gewerkt aan innovatieve oplossingen voor droogte, waterschaarste en wateroverlast. Door kennis te delen en oplossingen in de praktijk te testen, versterkt De Twentse Golf de waterweerbaarheid van de regio en krijgen nationaal aandacht.
<u>Circular Manufacturing System Program (CMSP)</u>		Slimme energie	Het doel van het project was om de productie van batterijmodules te ontwikkelen en te versnellen, door innovatieve technologieën te testen en te demonstreren, samenwerking in de keten te versterken en concrete oplossingen te ontwikkelen die leiden tot minder afval en lagere CO ₂ -uitstoot.

Statusoverzicht projecten

Projectnaam	Status	Programmalijn	Beschrijving
-------------	--------	---------------	--------------

MedTechFund

Medtech

Het MedTech Fund is een financieringsinstrument dat innovatieve MedTech-bedrijven in Twente ondersteunt door medische apparatuur beschikbaar te stellen via leaseconstructies. Zo kunnen bedrijven in een vroege groeifase sneller onderzoek doen, opschalen en hun innovaties doorontwikkelen zonder hoge investeringsdrempels.

*dit project liep al voor de nieuwe agenda van Twente, wordt niet meegerekend in multiplier.

MedTech Factory

Medtech

MedTech Factory is een faciliteit die gebouwd/ ontwikkeld wordt op Kennispark Twente waar in de toekomst MedTech-startups en scale-ups toegang krijgen tot gespecialiseerde laboratoria en gedeelde voorzieningen. De Factory ondersteunt bedrijven bij onderzoek, productontwikkeling en opschaling binnen het Twentse MedTech-ecosysteem en geeft bedrijven de mogelijkheid om in de regio te blijven. Voor de MedTech Factory zijn nieuwe resultaat afspraken gemaakt. Deze zijn tot op heden nog niet gerealiseerd.

MedTech 2030

Medtech

MedTech Twente 2030 richt zich op de ontwikkeling, toepassing en opschaling van innovatieve medische technologie in Twente. Door intensieve samenwerking tussen bedrijven, zorg, onderzoek en overheid versterkt het programma het MedTech-ecosysteem en positioneert het Twente als toonaangevende MedTech-regio.

*dit project liep al voor de nieuwe agenda van Twente, wordt niet meegerekend in multiplier.

TNO Photonics

Chiptech

TNO Photonics is onderdeel van TNO, het Nederlandse instituut voor toegepast wetenschappelijk onderzoek. TNO werkt landelijk en internationaal aan het verbinden van wetenschap en praktijk voor maatschappelijke en economische impact. Binnen TNO richt Photonics zich – vanuit meerdere regio's waaronder Twente, Eindhoven en Delft – op de ontwikkeling en opschaling van geïntegreerde fotonica. In Twente werkt TNO nauw samen met de Universiteit Twente en bedrijven aan fotonische chips en toepassingen voor onder meer energie-efficiënte technologie, gezondheidszorg en datacommunicatie.

ChipTech

Chiptech

ChipTech Twente richt zich op het versterken en positioneren van het chiptech-ecosysteem in Twente, zowel regionaal, nationaal als internationaal. Doel is om bedrijven, kennisinstellingen en overheden te verbinden en gezamenlijk te werken aan strategie, innovatieprogramma's en internationale zichtbaarheid.

Chiptech 2026-2028

Chiptech

ChipTech Twente richt zich op de ontwikkeling van de volgende generatie chips en heterogene systemen. Bedrijven, kennisinstellingen en overheden werken samen aan chipdesign, fotonica en micro- en nanotechnologie, waarmee Twente wordt versterkt als toonaangevend halfgeleidercluster binnen Nederland en Europa. ChipTech Twente 2026-2028 is een vervolg op ChipTech Twente.

Circulair Textiel fase 2.0

Circulair textiel

Circulair Textiel fase 2.0 is ingezet om de textielproductie in Twente verder te ontwikkelen en toepasbaar te maken voor de industrie. Dit is gedaan door te investeren in technologie, een proof of concept voor gerecyclede materialen te realiseren en zo de marktacceptatie te versnellen.